

Mérési minták és ezek tanulságai:
hallgatói, oktatói és intézményi
kompetenciák mérése

PPKE BTK Kompetencia nap
2026. 03. 30.

Összeállította: Dr. Rénes Balázs
Minőségbiztosítási referens

Mérési típusok

01

HALLGATÓI
KOMPETENCIA

02

OKTATÓI
KOMPETENCIA

03

NEMZETKÖZI
RANGSOROK

Kompetencia, de mi az?

<i>conceptual</i>	<i>occupational</i> cognitive competence (knowledge)	<i>personal</i> meta-competence (facilitating learning)
<i>operational</i>	functional competence (skills)	social competence (attitudes and behaviours)

Le Deist &
Winterton,
2005.
ajánlása.

Kognitív: foglalkozáshoz köthető: ismeretek, tudás, megértés.

Funkcionális: gyakorlati elemek: alkalmazott képességeket és készségeket.

Személyes: szociális kompetencia, az nem foglalkozáshoz köthető egyén viselkedésére és attitűdjére vonatkozik.

Metakompetencia: az előző három kompetencia elsajátítására irányuló kompetencia, így például a tanulás készsége.

Európai Bizottság meghatározásában a kompetencia „**az ismeretek, készségek és személyes, szociális és/vagy módszertani képességek használatának bizonyított képessége munka- vagy tanulmányi környezetben, valamint a szakmai és személyes fejlődés során**” (Európai Bizottság, 2008, 4. o.)

Mi köze a minőségbiztosításhoz?

◊ A tanulási eredmények megközelítés standard elemeket visz bele a képzési programok tervezésébe és szervezésébe, ez által növeli ezek transzparenciáját és erősíti a képzési célok számonkérhetőségét. Az európai felsőoktatás minőségi standardjait rögzítő ENQA dokumentum 2009-ben jelent meg, mely részletesen foglalkozik a hallgatók értékelésével, valamint ezzel kapcsolatban átfogó és specifikus minőségi standardokat fogalmaz meg. Ám ezeket nem kapcsolja össze az intézmények értékelésével.

◊ **European Standards and Guidelines 2015 (ESG) 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés**

Míg a közoktatásban működnek olyan adatgyűjtési és adatfeldolgozási rendszerek, amelyek az összes tanuló vagy tanulókból képzett minták teljesítményének mérésére épülnek, addig az európai felsőoktatásban kevésbé. Mivel egyre jobban felértékelődik az intézményértékelés és az intézmény-akkreditáció, az oktatáspolitikai szereplői előbb-utóbb észreveszik, hogy a hallgatói teszteredmények és kompetenciavizsgálatok felhasználhatók az intézmények egészének értékelésére is. A folyamatosan változó körülmények, valamint az intézmények közötti verseny szükségessé teszi a hallgatói teljesítmény mérését (Kincsesné – Farkas – Málovics, 2017).

ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

Standard: *Az intézmények biztosítsák képzési programjaik olyan megvalósítását, amely aktív szerepre ösztönzi a hallgatókat a tanulási folyamat létrehozásában. A hallgatók értékelése tükrözzé ezt a megközelítést.*

Figyelembe véve a tanulmányi értékelés jelentőségét a hallgató előrehaladása és majdani karrierje szempontjából, az értékelésre vonatkozó minőségbiztosítási folyamatok a következőkre terjednek ki:

- **az értékelők ismerik a létező teszt- és vizsgamódszereket**, továbbá támogatást kapnak képességeik fejlesztéséhez e téren; az értékelés kritériumait és módszereit,
- **valamint az osztályozás kritériumait** előre nyilvánosságra hozzák; □
- **az értékelés lehetővé teszi, hogy a hallgató megmutassa, milyen mértékben sajátította el a kitűzött tanulmányi eredményeket;**
- **a hallgatók visszajelzést kapnak**, amely szükség esetén a tanulási folyamatra vonatkozó tanácsokat is tartalmaz.

Hallgatói kompetencia, de mi alapján?

- ◆ A kompetencia magyar felsőoktatásban való definiálását a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény végezte el, amely szerint a *„képzési és kimeneti követelmények: azoknak az ismereteknek, jártasságoknak, készségeknek, képességeknek (kompetencia) összessége, amelyek megszerzése esetén az adott szakon a végzettségi szintet és szakképzettséget igazoló oklevél kiadható”*
- ◆ Az Európai Parlament és Tanács ajánlásával kiadott Európai képesítési keretrendszerhez (EKKR) igazodva 2008-ban Magyarországon is bevezetésre került egy keretrendszer, melyben képzési szintenként, illetve képzésenként is megfogalmazták azokat az ismereteket, képességeket és más kompetenciaelemeket, amelyeket adott képesítések kiadásához szükségesnek tartanak (MKKR).
- ◆ Ezt segíti a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendeletben rögzített kompetenciák (rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről). A rendelet előírja az egyes képzésekre a szakmai kompetenciákat, négy csoportba rendezve: **a) tudás, b) képesség, c) attitűd, d) autonómia és felelősség.**

Mérés, de hogyan?

- ◇ Általában kérdőíves önértékelést használnak módszerként, azonban más módszerek is elképzelhetők. Liang és társai 2020-ban publikált tanulmányukban többféle kompetenciamérés eredményét hasonlítják össze: **önértékelés** (self-assessment), **társ általi értékelés** (peer assessment), **felettes értékelés** (supervisor assessment). A tanulmány megállapítja, hogy szignifikáns különbségeket lehet felfedezni a különféle módszerrel végzett értékelési eredmények között, a pontosabb értékelés végett tehát érdemes többféle szemszögből is értékelést végezni.
- ◇ A hatékony kompetenciamérés a hallgatói tanulási eredmények értékelésének egyik módja (Goss, 2022), **ideális esetben tantervbe ágyazott módon, a tanulmányok során több ellenőrzőponttal, hogy folyamatosan nyomon lehessen követni a tanulók/hallgatók előrehaladását.**

Mérési módszerek

A kompetenciamérés módszerei lehetnek:

Kérdőíven alapuló mérés:

- Önértékelés; **(PPKE 2023 – tanulási stílus, halogatás kérdőív)**
- Munkatárs/csoporttárs értékelés;
- Felettes/oktatói értékelés;

Valós idejű gyakorlatokon alapuló mérés:

- Teszt jellegű, feladatokhoz kapcsolódó kompetenciamérés; **(PPKE 2023 – szövegértés, kari mérés)**
- Értékelő központok;
- Szimulációs gyakorlatok;
- **Ezek kombinációja**

Pázmány-példa 2025

Kétrészes ChatGPT alapú hallgatói kompetenciamérés:

- ◇ **1. rész: esszékérdések megválaszolása;** a hallgatók számára lehetőség nyílt a válaszok többszöri átdolgozására, miközben a chatbot alap rendszer a válaszadási stratégiájukat előre megtervezett módon támogatta.
- ◇ **2. rész: a hallgatók önértékelő kérdések segítségével reflektáltak** többek között arra, hogy mennyiben építették be a chatbottól kapott javaslatokat, milyen hozzáállással vettek részt a feladatban, továbbá hol tapasztaltak fejlődést, illetve mekkora mértékű fejlődést értek el.

Mérés kiterjedtsége

- ◇ A KKK-k elemzése alapján minden bevont képzési szinten, így az **alapképzésben, mesterképzésben, szakirányú továbbképzésben és kétszakos tanárképzésben is egységes logika mentén kerültek kialakításra a kompetenciamérési kérdések**. A kérdések a tudás, képesség, attitűd ismert, alapvető dimenziókra irányultak. Minden képzési szinthez három, nyitott, esszé jellegű kérdés tartozott, amelyek közvetlenül kapcsolódtak az adott szak KKK-ban rögzített elvárásaihoz.
- ◇ A hallgatók kompetencia mérése egy előre megadott hivatkozáson keresztül, egy általunk készített felületen történt **(P)**. Ezen a felületen egymásra épülő módon válaszoltak a három kompetenciakérdésre **(D)**, majd a mesterséges intelligencia által generált szöveges értékelést és visszajelzést dokumentálták. A kutatás során a hallgatók önállóan dolgoztak, oktatói beavatkozás nélkül **(C)**. Ez az elrendezés csökkentette az elvárási torzítás és a megfelelési kényszer hatását, és elősegítette, hogy a válaszok a hallgatók saját reflexióit tükrözzék **(A)**.

Mérés eredményei

- ◆ A folyamatban 110 hallgató vett részt. Ebből 63 válaszív volt elfogadva, melyben **összesen 353 darab válasz született**. 47 válaszív pedig nem került értékelésre, mert a hallgatók nem másolták át a kérdőívbe az MI értékelésre adott válaszaikat.
- ◆ A hallgatók többsége **autonóm (69,9%) vagy érdeklődő motivációval (1,7%) vett részt a folyamatban, míg az externális (0,3%) és amotivált (0,3%)** reakciók aránya alacsony maradt. Ez összhangban állt a hallgatói önértékelések eredményeivel, amelyek szintén magas arányban jeleztek **aktív részvételt (84,9%) és fejlődési élményt (13,3%)**(Birher-Hajdu-Szabó-Janó 2026.).
- ◆ A vizsgálat eredményei azt mutatták, hogy a mesterséges intelligenciával támogatott kompetenciamérés képes volt strukturált módon feltárni a hallgatói válaszok közötti minőségi változásokat, valamint a reflexív fejlődés különböző mintázatait.

Konklúzió

- ◆ Felfedezhetőek voltak a mesterséges intelligencia és a hallgatói önreflexió között részleges eltérések. Ezek arra utalnak, hogy a két értékelési perspektíva nem teljesen azonos jelenségeket ragad meg: **az MI inkább a szövegben megjelenő fejlődési mintázatokat, míg a hallgatók a saját tanulási élményüket értékelik.**
- ◆ A vizsgálat alapján az MI-alapú kompetenciamérés nem tekinthető hagyományos minősítési eszközhöz, inkább egy **folyamatközpontú, reflexiót támogató értékelési modellként értelmezhető.** A módszer erőssége az iteratív visszajelzés és az önértékelés integrációjában rejlik, amely lehetőséget teremt a hallgatói gondolkodási folyamatok mélyebb feltárására (Birher-Hajdu-Szabó-Janó 2026.).

Az oktatói kompetenciamérés alapja

A 2016-ban meghirdetett Digitális Oktatási Stratégia (DOS) az alábbi területeken fogalmaz meg konkrét elképzeléseket, cselekvési javaslatokat:

- ◆ **egységes, központi rendszerű oktatói kompetenciafejlesztés, például az egyetemi karrierközpontok kompetenciaközpontokká alakítása révén;**
- ◆ egy hazai és nemzetközi jó gyakorlatokat központilag gyűjtő, kereshető adatbázisportál létrehozása;
- ◆ az oktatásmódszertani képzettség beszámítása az oktatói munka értékelésébe, az előmenetelbe (intézményi előléptetés, tudományos címek odaítélése);
- ◆ a felsőoktatásra vonatkozó szabályozások fejlesztése a tanulás terének tágítása érdekében (például online, illetve kevert – blended – formájú oktatásszervezési módok bevonása a képzésbe).

Hogyan értelmezhetők az oktatói kompetenciák?

- ◇ Az oktatói kompetenciák a tanári felkészültségnek azt a rétegét ragadják meg, amely közvetlenül hat a pedagógiai tevékenységekre, ami képessé teszi az oktatókat az oktatási tevékenység teljesítésére (Korthagen, 2004).
- ◇ Olyan, a szakmai kontextusban alkalmazható komplex, pszichikus sajátosságként értelmezzük, ami az ismeretek, képességek, attitűdök komponenseit egyaránt tartalmazza (Falus, 2006; Daniels, 2016).

Jó, de hogyan határozzuk meg ezeket?

Az oktatói kompetenciák meghatározása két részre bontható:

1. **oktatói szerepek, feladatok, tevékenységek összegyűjtése, elemzése**, hiszen ezek alapján lehet azonosítani azokat a pszichikus feltételeket (Falus, 2006.)
2. **kompetenciahálóak rendszeres újraértelmezése, egyeztetése**, mivel a kompetenciák az adott intézményi kontextusok mentén, az érintettek eredményes tanításról alkotott értelmezései szerint és az idő múlásával is folyamatosan változhatnak (Lukács – Derényi, 2017).

Oktatói kompetencia

A kompetencia keretrendszer tartalmukban Tiegelaar és társai elemzése szerint (2004) a következő főbb területekre fókuszálnak:

- 1) a tervezés, tanítás, tanulás támogatása és értékelés területeire,**
- 2) a tudomány-, szakterület tanítására,**
- 3) szervezési és együttműködési kompetenciákra,**
- 4) tudományos vagy a szélesebb oktatói szerephez kötődő kompetenciákra.**

Mi az az IKT?

- ◊ Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) kezelésére napjainkban használatos gyűjtőfogalom, a digitális írástudás (digital literacy) integrálni igyekszik a tudást és a képesség-elemeket, alapismereteket és speciális használatot.
- ◊ Maga a fogalom az írástudás, mint képesség tág értelmezésén alapszik. Az UNESCO kutatási programokat megalapozó írástudás-definíció szerint az írástudás, bármely közegben is valósuljon meg, „képesség arra, hogy megértsünk, interpretáljunk, megalkossunk, közöljünk és feldolgozzunk nyomtatott és egyéb módon közölt szövegeket, különböző közlési helyzetekben. Az írástudás folyamatos tanulást igényel, s így teszi lehetővé, hogy elérjük életcéljainkat, bővítsük ismereteinket és képességeinket, és hatékonyan vehessünk részt szűkebb és tágabb közösségünk életében” (UNESCO Literacy Portal 2009).

Az Európai Bizottság által kidolgozott DigCompEdu (Digital Competence Framework for Educators) modell figyelembe vesz számos pedagógiai dimenziót, valamint az intézményi és a társadalmi kontextust. A keretrendszer hat kompetenciaterületet definiál (ábra: Forgó et al., 2019.).

PÁZMÁNY-módszer: ChatGPT, Gemini Pro

Betű	Lépés neve	Mit tegyen az oktató?	Ellenőrző kérdés
P	Perszonalizáció	Határozza meg, kinek a szerepében válaszoljon az MI (pl. szakértő, történelmi személy, kreált karakter).	„Megmondtam, kinek a szerepében szeretném látni az MI-t?”
Á	Általános megfogalmazás	Rögzítse a célt, célközönséget, előismereteket és kontextust.	„Világosan leírtam a célt és a hátteret?”
Z	Zárt rendszer	Kijelöli a logikai kereteket: honnan induljon és hova jusson el a válasz.	„Egyértelmű a fókusz és a végcél?”
M	Minőségi kritériumok	Megadja a jó válasz feltételeit: pontosság, terjedelem, példák, zsargonkerülés.	„Megadtam a minőségi elvárásokat?”
Á	Áttekinthetőség	Meghatározza a formátumot: táblázat, lista, vázlat, folyószöveg stb.	„Tisztáztam a formátumot és adtam mintát?”
NY	Nyelvi és stílusbeli utasítások	Beállítja a hangnemet, stílust, kreativitási szintet.	„Meghatároztam a stílust és kerülendőket?”

Kompetenciamérés az MI segítségével

Univerzális kérdőív alkalmazása, amely minden kurzustípusra (előadás, gyakorlat, labor) adaptív, zárt kérdéseket, MI-támogatott esszéfeladatot tartalmaz. Sajátosság: keresztény értékrend és küldetés tudatosítása az oktatásban. Átlagos kitöltési idő: 20 perc

Összhangban áll az ESG 1.4, 1.5, 1.6, 1.9 elveivel (hallgatóközpontú értékelés, oktatók, tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások folyamatos képzésfejlesztés).

- ◇ A válaszok segítik a képzési programok és oktatói fejlesztések tervezését, **azaz az emberi és a technológiai rendszerek közötti szinergiát** (Mumford, 2006).
- ◇ Segíti az oktatói tevékenység önértékelését és fejlesztését, **célzott támogatások végrehajtását.**
- ◇ Távlati cél: tanárok közötti tapasztalatcsere és együttműködés előmozdítása: **a tanári hálózatok és a kollaboratív tanulás erősítése lehetővé teszi, hogy a tanárok megosszák egymással bevált gyakorlataikat, és közösen új megoldásokat dolgozzanak ki** (Krumsvik et al. 2016).

Mi van mögötte?

1 Előadásra vonatkozó kompetenciák feltárása

- ◇ Tanulási célok és struktúra bemutatása **(P)**
- ◇ Hallgatói figyelem fenntartása, szemléltetés, összefoglalás **(D)**
- ◇ Digitális és MI-eszközök (Mentimeter, ChatGPT stb.) kiegészítő használata **(C)**
- ◇ Saját módszerek tudatos fejlesztése a visszajelzések alapján **(A)**

2 Gyakorlati kurzusokra vonatkozó kompetenciák feltárása

- ◇ Készségfejlesztési célok, strukturált feladatok tervezése **(P)**
- ◇ Kooperatív tanulás, problémamegoldás, esetmegbeszélés alkalmazása **(D)**
- ◇ Reflexiós és visszajelzési gyakorlatok bevezetése **(C)**
- ◇ Digitális kollaborációs eszközök, MI-támogatott értékelés és visszajelzés **(A)**

Konklúzió

A digitális kompetenciák pontos halmazát nehéz egyértelműen definiálni. A technológiai fejlődéssel a kompetenciák halmaza is folyamatosan bővül. A digitális bölcsészet korában ez azt jelenti, hogy a tipikusan bölcsészettudományi képzésben részt vevő oktatóknak és hallgatóknak is bővíteni, kell infokommunikációs és digitális készségeiket (M. Pintér 2019). A tanári kompetenciák kulcsszerepet játszanak a tanulók 21. századi készségeinek fejlesztésében (digitalizálódó munkaerőpiac). Post-Covid: általános kompetenciacsökkenés. 2023-tól az MI-előretörése meghatározó a felsőoktatásban.

- ◊ Az MI alkalmazása az oktatók körében egyelőre főként a rutinjellegű feladatok támogatására korlátozódik ➡ technológiai, pedagógiai és kreatív potenciáljának kiaknázása nem teljes.
- ◊ Az időmegtakarítás és a hatékonyság növelése a legerősebb motiváció az MI-használatában, azonban a továbblépés érdekében az oktatóknak célzott képzésekre, jobb eszközhozzáférésre és eligazodási támogatásra van szükségük ➡ MI felismerése, adaptálása, alkalmazása.
- ◊ A különböző digitális platformok alkalmazása egyéni döntés kérdése, nincs ilyen előírás, ajánlás, javaslat ➡ Szükséges az e-learning kurzusok számának növelése.

További fejlesztési javaslatok

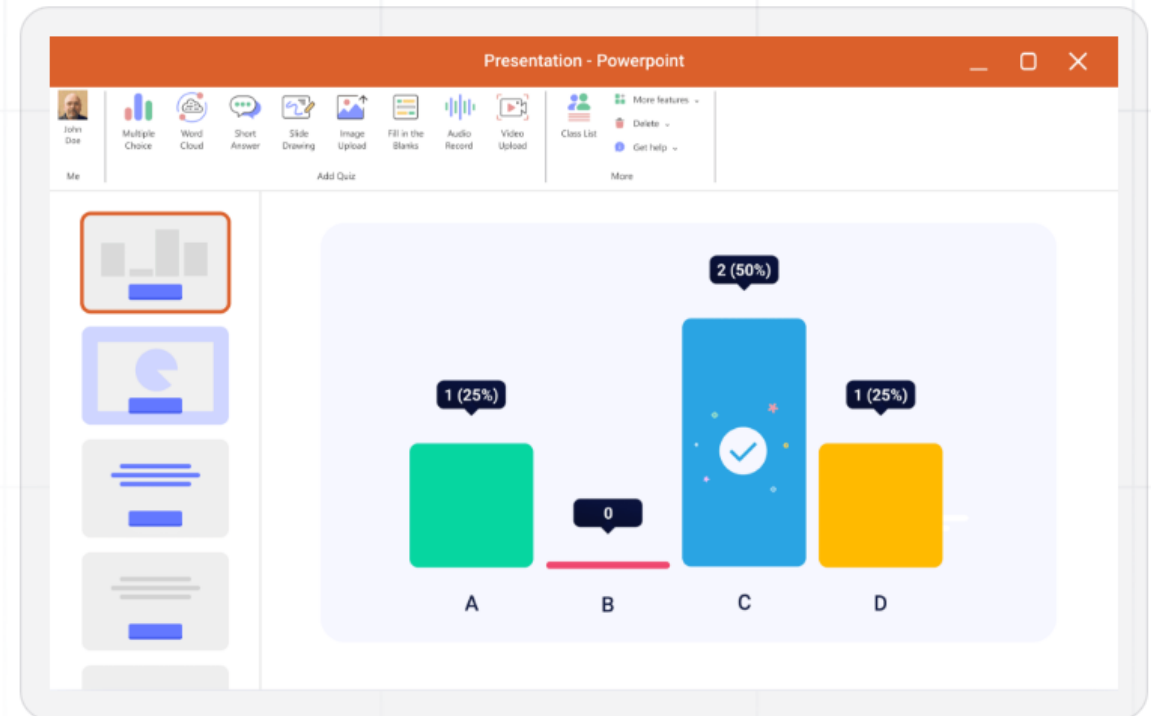
- szakmai (pedagógiai) kompetenciák fejlesztése az oktatók körében,
- a digitális tanulási térben szükséges oktatói kompetenciák folyamatos fejlesztése,
- szolgáltatásokkal, képzésekkel támogatott oktatói egyéni tanulási utak, belső képzési rendszer kialakítása,
- a képzések után módszertani „onboarding” (segítségnyújtás) biztosítása,
- különféle oktatói kompetenciák fejlesztését lehetővé tevő környezet.

 Watch video

Supercharge your teaching with PowerPoint.

Engage participants seamlessly with interactive quizzes, gamification, and more - all within PowerPoint.

Get started now

Product Hunt 4.9 Capterra 4.8

ClassPoint – Power Pointba épített MI tool

Twee Tools

These AI-powered tools make lesson planning effortless! With over 30 AI tools for teachers, you can create materials in seconds. From reading and vocabulary to writing, speaking, and grammar, explore a range of ESL tools designed to save time and bring your lessons to life.

All

New

Reading

Vocabulary

Writing

Speaking

Grammar

Listening

Utility

Top tools

twee

CREATE A TEXT

Create a Text on Any Topic with Your Vocabulary

Creates a text on a certain topic. Can be used during a lesson or as a homework task after a reading, listening or vocabulary lesson.

twee

AUDIO & VIDEO QUESTION CREATOR

Audio & Video Question Creator

Upload your audio or video and create a list of open questions, multiple choice questions, or true/false statements.

twee

DISCUSSION QUESTIONS

Find Discussion Questions

Creates discussion questions on a given topic. You can use them as a warm-up or at any other stage of your lesson.

twee

SENTENCES WITH YOUR VOCAB

Create a List of Sentences with Your Vocabulary

Creates a list of sentences with target vocabulary. It's a great idea to use them later in the "Fill in the Gap" tool! Tip: you can type in verb forms or tense form markers to make a grammar task.

Popular tools

Twee

ELEARNING & TRAINING

eLearning templates

Build interactive courses and training materials with Genially's free eLearning templates. Engage learners with click to reveals, drag and drop, and media-rich content. Easy to customize and LMS-compatible.

Templates > eLearning

eLearning

Learning Module

Microlearning

eLearning Games

Quizzes

HR

Higher Education

Get Students to Look Up and Talk

Language & Literature Powered by AI

Open-ended questions and application tasks drive lively discourse, personal connections, and deeper interpretation

Real-time AI Feedback strengthens comprehension, argumentation, vocabulary, and mechanics—while ideas are still fresh

Literacy as Meaning-Making

Interactive activities and peer voting make close reading about collaborative meaning-making, not isolated worksheets

Students don't just read and write—Curipod lessons spark lively discussion and active listening to support all language domains

Writing that Matters to Students' Lives

Authentic writing tasks support writing across genres, with built-in opportunities to reflect, revise, and grow

Activities are built for 100% active participation—so every student thinks critically and shares their ideas

What you can do

Collect input

Students can share thoughts and opinions anonymously.

Brainstorm & collect ideas

Showcase ideas and kickstart a lively conversation.

Hold a Q&A

Answer favorite questions and build on information.

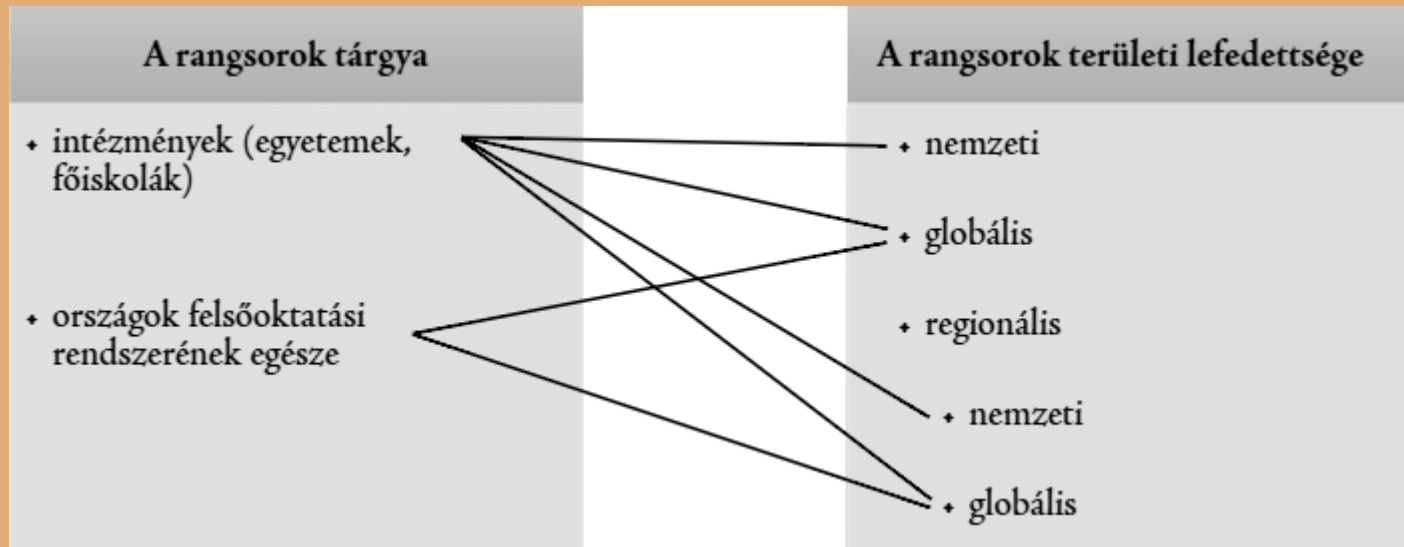

Encourage feedback

Ask students to reflect on what they've learned.

Nemzetközi rangsorok

A felsőoktatási rangsorok a körjük épített marketing miatt (Fábri 2020) egyre inkább befolyásolják az intézmények társadalmi megítélését. Az intézmények presztízsét nagymértékben növeli e rangsorokban történő lényeges előrelépés, illetve az, ha az intézmény egy rangsor első 500, 200, 100 helyezettje közé kerül. Az egyetemi stratégia sikerességének egyik kulcsmutatója lehet a nemzetközi egyetemi rangsorokban elfoglalt helyezés.

Rangsor, mint teljesítményjelző

A teljesítményértékelési rendszereket felhasználási cél szerint a rangsoroló és a térképező típusú modellekként szokták megkülönböztetni (Temesi, 2016).

Ilyen rangsoroló modellként azonosíthatók a nemzetközi rangsorok is.

A rangsoroló modellek egy vagy néhány alaptevékenységből fakadó elemet (pl. hallgatói létszámok, nemzetközi oktatók és hallgatók száma, Erasmus+ mobilitások száma) helyez a fókuszba, s a hozzá tartozó indikátorok alapján készülnek összehasonlító rangsorok. Ezek elsősorban PR-célokra valók, belső fejlesztési folyamatokat nehezen indukálnak.

Rangsorok típusai

Intézményi szintű (egyetemek, főiskolák)

- ◇ - nemzeti rangsor pl. HVG rangsor
- ◇ - globális/nemzetközi rangsor pl. ARWU rangsor
- ◇ - regionális rangsor pl. U.S. News

Országok felsőoktatási rendszerének egészét vizsgáló

- ◇ - globális/nemzetközi pl. Quacquarelli Symonds (QS), Round University Ranking (RUR)
- ◇ - regionális pl. BRICS (Brasil, Russia, India, China and South Africa)

De mi értelme mindennek?

A nemzetközi rangsorok a **Scopus-**, vagy a **WoS-adatbázist** használják: QS Universities Rankings (QS, Scopus-adatok alapján), Times Higher Education World University Rankings (THE, Scopus), Academic Ranking of World Universities (közismerten Shanghai Ranking, ARWU, WoS), Round University Ranking (RUR, WoS), illetve US News (US News, WoS).

A nemzetközi rangsorokban alkalmazott mutatók alapján kalkulált teljesítmény révén elért helyezés (és változás a korábbi helyezéshez képest) **hatással lehet a felsőoktatási intézmény nemzetközi megítélésére**, ami többek között például a hallgatói jelentkezések számában, illetve a nemzetközi kooperációkban megvalósuló kutatási projektek számában is manifesztálódhat.

A QS World University Rankings világszerte az egyik legismertebb egyetemi rangsorolási rendszer. A rangsorokat a brit Quacquarelli Symonds (QS) cég állítja össze, amely évente értékeli a világ egyetemeit számos különböző mutató alapján.

Bekerülési minimumkövetelmények: Akadémiai hírnév tekintetében a világ intézményei között az első 20% közé kell tartoznia. Öt éven belül legalább 100, a Scopus által indexelt és publikált cikkel kell rendelkeznie. A megfelelő regionális rangsorban (Ázsia, Közel-Kelet, Európa, valamint Latin-Amerika és a Karib-térség) is szerepelnie kell.

Adatközlési időszak: November-január

Pázmány: Europe 551–560. hely. Eastern Europe 70. hely

Lens	Weighting	Indicator	Weighting
Research and Discovery	50%	Academic Reputation	30%
		Citations per Faculty	20%
Employability and Outcomes	20%	Employer Reputation	15%
		Employment Outcomes	5%
Learning Experience	10%	Faculty Student Ratio	10%
Global Engagement	15%	International Faculty Ratio	5%
		International Research Network	5%
		International Student Diversity	0%
		International Student Ratio	5%
Sustainability	5%	Sustainability	5%

A QS rangsor indikátorai

A QS nagy hangsúlyt fektet a vizsgált egyetem akadémiai (Academic reputation) és munkáltatói hírnevére (Employment reputation) is.

E két mutatóval kapcsolatban a QS két darab kérdőíves felmérést végez az Egyetemek által megadott kapcsolati listákon szereplők körében.

1. Az akadémiai felmérésekben (Academic survey) résztvevőknek azt kell értékelniük, hogy szerintük mely egyetemek:

legjobb saját kari tudományterületükön,
 legjobb saját országukban,
 legjobb nemzetközi szinten.

2. A munkáltatói felmérést (Employment survey) évente több ezer munkáltatónak küldik ki nemzetközi szinten. A munkáltatókat arra kéri, hogy válasszák ki, hogy mely egyetemek:

legjobb hazai intézmények szakterületükön,
 legjobb nemzetközi intézmények,
 nyújtanak kiemelkedő üzleti életpályát.

A Times Higher Education (THE) rangsorai között megtalálható a globális szintű verzió mellett olyan regionális lista, amelyben hazánk is érintett. Ez a világ feltörekvő gazdaságainak intézményeit hasonlítja össze.

Bekerülési minimumkövetelmények: több tudományterületen alapszakos hallgatókat képeznek, és 5 év alatt legalább 1000 darab Scopus adatbázisban indexált publikációval rendelkeznek.

A THE Subject ranking azonos adatok felhasználásával. Ugyanakkor itt minden szakterület esetében figyelembe veszik a terület egyedi sajátosságait is. A Pázmány 11 szakterületből 2-ben (jog, humántudományok) szerepel a rangsorban.

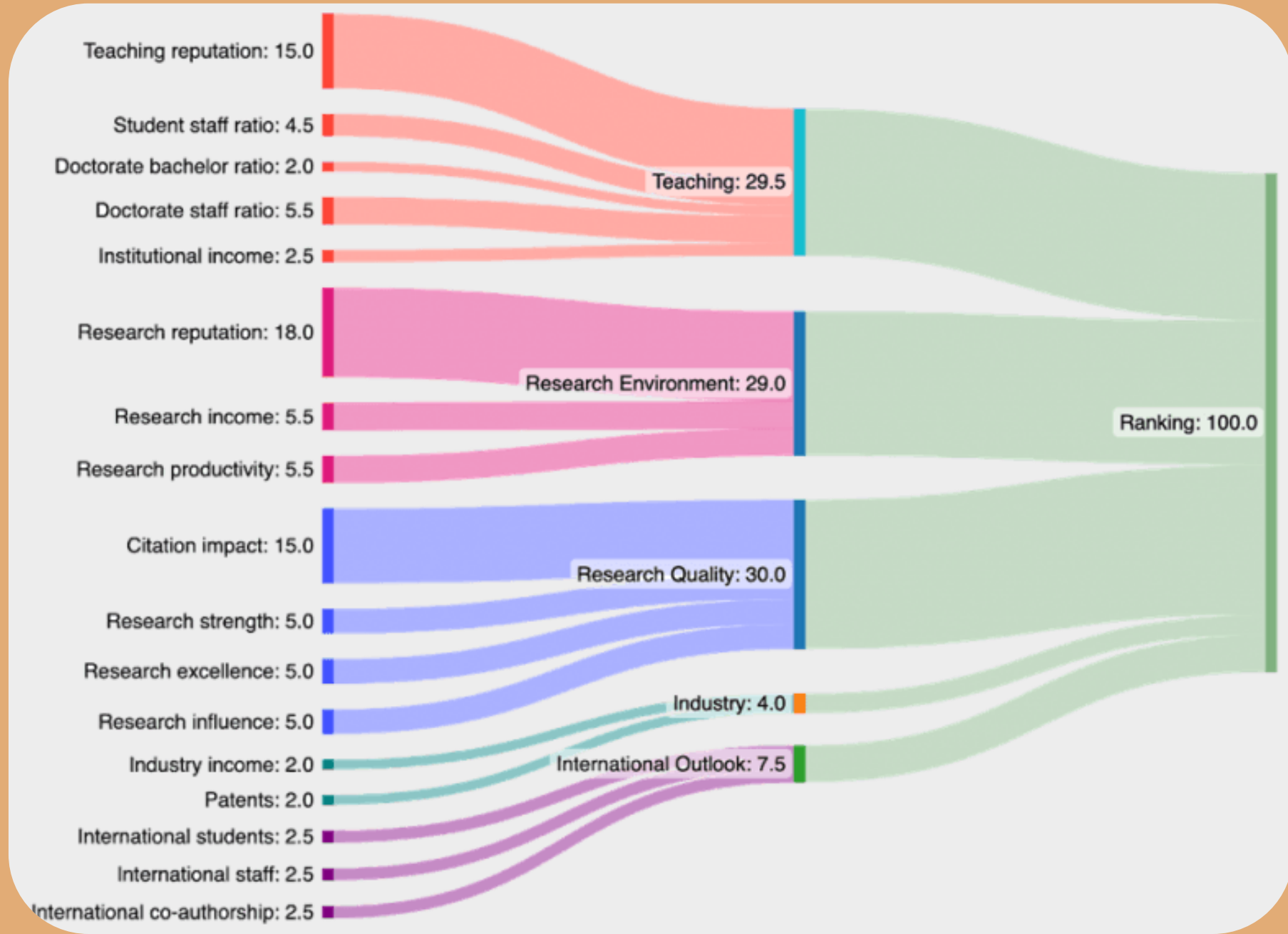
Adatközlési időszak: január-március

Pázmány:

THE World: 1501+

Subject: Humántudományok 601-800, Jog 401+

A THE világrangsorának indikátorai

A Round University Ranking (RUR) moszkvai székhelyű független egyetemi rangsor több mint 1100 felsőoktatási intézmény részvételével. Az egyetemek teljesítményét 20 mutató alapján értékeli, ezek négy fő területre összpontosítanak: **oktatás, kutatás, nemzetközi sokszínűség és pénzügyi fenntarthatóság.**

A bekerülés meghívásos alapon működik, idén először kaptunk meghívást a 2027-es rangsorban való részvételre.

Adatközlési időszak: március-szeptember

PPKE: hamarosan

A RUR rangsor indikátorai

Teaching	40 %	Research	40 %
Academic staff per students	8 %	Citations per academic and research staff	8 %
Academic staff per bachelor's degrees awarded	8 %	Doctoral degrees awarded per admitted PhD	8 %
Doctoral degrees awarded per academic staff	8 %	Normalized citation impact	8 %
Doctoral degrees awarded per bachelor's degrees awarded	8 %	Papers per academic and research staff	8 %
World teaching reputation	8 %	World research reputation	8 %
International Diversity	10 %	Financial Sustainability	10 %
Share of international academic staff	2 %	Institutional income per academic staff	2 %
Share of international students	2 %	Institutional income per students	2 %
Share of international co-authored papers	2 %	Papers per research income	2 %
Reputation outside region	2 %	Research income per academic and research staff	2 %
International level	2 %	Research income per institutional income	2 %

Kritikájuk

- ◇ A nemzetközi egyetemi rangsorokkal kapcsolatban két dolog nyilvánvaló:
 1. **többek között módszertani hiányosságokra hivatkozva, széles körben kritizálják őket (Sasvári et al., 2022),**
 2. **ezek a rangsorok, a diszkurzív ellenállás taktikájával (Hamann–Ringel, 2023) élnek és szaporodnak, mert – a rangsorok készítői szerint mindenképpen – fontos marketing és ismeretterjesztő funkciót töltenek be.**
- ◇ A rangsorok által támasztott kritériumoknak való megfelelési vágy nem feltétlenül vezet az egyetemek nemzetközi tudományos elismertségének növekedéséhez. Az egyetemi rangsorok elsődlegesen költség-haszon alapon értékelhető marketingfunkciót tölthetnek be, céljuk a potenciális (elsősorban „bachelor”) hallgatók informálása és vonzása (Vastag – Nagy –Sasvári 2024).

Rangsorhelyezés javítása

Egy egyetem négy dolgot tehet, amivel javíthatja helyezését (Sasvári-Kaptay-Várföldi 2022.):

- ◇ jobb minőségű folyóiratokban/kiadóknál jelenteti meg a jelenleginél nem feltétlenül több tudományos művét, melyekre így több független hivatkozás érkezik ➡ Pázmány top 1 Mo-n
- ◇ összes magyar hallgatóját külföldi hallgatókra cseréli (itt sajnos ellentmondásba kerül a regionális szerepre és a világhírré való törekvés), ➡ az egyetem katolikus és magyar!
- ◇ több minőségi (nemzetközileg is elismert) oktatót-kutatót foglalkoztat ➡ stratégiánk eleme
- ◇ jobb és erőteljesebb nemzetközi marketing tevékenységet végez, amivel pozitív irányba tudja befolyásolni az oktatói-kutatói és végzettjei reputációjával kapcsolatos nemzetközi kérdőívekre adott válaszait. ➡ Nemzetközi láthatóság növelése: Erasmus+, együttműködések, vásárok